

نگاه

امکان‌سنجی، پیش از اجرا

سیده فاطمه مقیمی

نمایندگان اتاق ایران

همه در مورد اجرای فاز دوم هدفمندسازی یارانه‌ها صحبت می‌کنند، من هم بارها و بارها چه با شما و چه با رسانه‌های دیگر در این‌باره صحبت کرده‌ام. این گفت‌وگوها هرچند تکراری‌اند، اما ما تکرار می‌کنیم، شاید تاثیرگذار باشد. من همیشه مدافع اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها بوده‌ام در فاز اول هم بارها حمایت خود از این قانون را اعلام کردم. برای موفقیت این قانون شرطی وجود دارد و آن شرایط تعادلی است.در کشور ما اجرای قوانین در شرایط غیر تعادلی مرسوم است، نمونه بارز آن خصوصی‌سازی و آزادسازی شرکتهای دولتی بود. دولت بستری برای خصوصی‌سازی آماده نکرده بود اما یک باره شروع کرد به واگذاری شرکته‌ا، نتیجه این رفتار را هم که همه می‌دانند چه شد. با چنین سوابقی در اجرای قوانین شاید بهتر باشد ضمن پابیندی به اجرای قوانین و برنامه‌ها، نگاهی به اهداف و مقاصد آنها ببینداریم. ببینیم در اجرای قوانین چقدر موفق بوده‌ایم و به چند درصد اهداف رسیدیم؟ در فاز اول هدفمندی قانون تکلیف کرده بود که دولت ۳۰ درصد از عواید حاصل از این طرح را به عنوان یارانه تولید به بخش تولید کشور بپردازد، در فاز دوم هم چنین تکلیفی برای دولت دیده شده است. قانون دولت را مکلف می‌داند که ۴۰ تا ۵۰ درصد از درآمد هدفمندسازی را به تولید بدهد. با وجود چنین تکالیفی باید از دولت پرسید که فاز اول چه میزان از یارانه تکلیف شده تولید را پرداخته است؟ جواب این سوال را همه می‌دانیم. با توجه به ادامه تأکیدات قانون بر حمایت از تولید، در فاز دوم هدفمندسازی دولت چگونه می‌خواهد مطابق قانون یارانه‌های تولید را بپردازد؟ نیازی به آسیب‌شناسی تأثیرات فاز اول هدفمندسازی بر تولید و صنعت کشور نیست، وضوح کاهش توان تولید و صنعت کشور به قدری زیاد است که نیاز به تحقیق ندارد. حال با این شرایط اگر فاز دوم هدفمندی بدون بسترسازی، جبران آسیب مالی فاز اول و… اجرا شود، آسیب جدی‌تر و سخت‌تری به تولید کشور وارد و تولید زمینگیر می‌شود. در چنین شرایطی نباید انتظار رشد اقتصادی داشت و قطعاً شاخص‌های کلان اقتصادی هم سر به زیر می‌اندازند. با وجود چنین پیش‌بینی‌ها و هشدارهای تکراری همچنان دولت در فکر تأمین هزینه‌های خانوارهاست و از بحث‌هایی چون ارایه کارت اعتباری خرید کالا صحبت می‌کند. این رفتارهای دولت را می‌توان این‌گونه استنباط کرد که بدون در نظر گرفتن شرایط تولید کمک به اقتصاد مصرف‌کننده می‌کند و از روی یارانه‌های تولید رد می‌شود. برداشت دیگری که می‌توان از این رفتار داشت این است که دولت نگاه عمیقی به تبعات رفتارهای خود ندارد و با نگاه‌های تک‌بعدی راهکارهای مقطعی را اجرا می‌کند. در حالی که از دولت انتظار می‌رود در این برهه، با بررسی شاخص‌های اقتصادی، آسیب‌شناسی دقیق، بررسی اهداف و مقایسه جایگاه فعلی با برنامه، برنامه‌ریزی مناسبی برای اجرای فاز دوم در نظر داشته باشد باید بررسی شود که نقطه و جایگاه فعلی اقتصاد کشور تا چه حد با اهداف قانون هدفمندی مطابقت و همخوانی دارد؟ بعد از این بررسی‌ها و با تعهد به قانون، دولت باید عنوان کند که مسیر رفته شده درست است؟ آیا امکان ادامه مسیر وجود دارد؟ یا باید برنامه و طرح جدیدی ریخت؟

روژه

بهمنی: صدور ۵۱ بخشنامه ارزی نشانه پویایی است

● ایستنا: رییس کل بانک مرکزی در پاسخ به منتقدان گفت: بانک مرکزی و دولت بدون هدف که بخشنامه‌ها را تغییر نمی‌دهند زیرا این در جهت اصلاح بوده و ایجاد می‌کرده است. این در جهت پی‌ثباتی نیست بلکه در جهت رفع موانع، گشایش کار و دور زدن و عبور از تحریم‌های دشمنان است. محمود بهمنی در پاسخ به ادعای برخی‌ها که می‌گویند ۷۰ مورد اقدام و تصمیمات بانک مرکزی نشانه پویا بودن است زیرا ما در جبهه جنگ و تحریم‌های دشمنان هستیم و هر آن ممکن است پیش روی ما مانعی ایجاد شود و مجبور باشیم تحریم‌ها را دور بزیم. وی تصریح کرد: اگر ما همین‌طور با یک بخشنامه و دستورالعمل جلو برویم، نمی‌توانیم با تحریم‌های دشمنان مقابله کنیم.

گروه اقتصادی: بر اساس شنیده‌های موثق؛ ۱۲۰هزار تومان مقرر شده است که در مرحله دوم هدفمندی به هر نفر پرداخت شود. طبق تصمیم گرفته شده سه‌دهک از دریافت‌کنندگان یارانه کم خواهند شد که پیش‌بینی می‌شود این تعداد بین ۱۲ تا ۱۵ میلیون نفر باشند. در واقع ۵۵ میلیون نفر قرار است در فاز دوم یارانه بگیرند. با این حساب بر هزینه‌های عمومی کشور، بار مالی در حدود ۵۰ هزارمیلیاردتومان افزوده خواهد شد. این در کنار هزینه یارانه مرحله اول (ماه‌هی ۴۵ هزار تومان) که ۴۰ هزارمیلیاردتومان است قرار می‌گیرد و در مجموع ۹۰ هزارمیلیاردتومان هزینه پرداخت یارانه‌ها در سال آینده می‌شود. بودجه عمومی کشور را اگر بر مبنای سال ۹۱ محاسبه کنیم مصارف بودجه در سال ۹۲،

۲۴۰ هزارمیلیاردتومان خواهد بود. با این حساب باید دید که آیا درآمدهای بودجه جواب مصارف را می‌دهد یا نه؟ (مراجعه به جدول) در این خصوص دکتر کرامان ندری، عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق(ع)، افزایش پرداخت یارانه‌های نقدی را در شرایط کنونی اشتباه ارزیابی می‌کند.

به گفته او، اگر مبنای دولت ادامه روند کنونی یا افزایش میزان یارانه‌های نقدی باشد، برای آنکه در سال آتی دچار کسری بودجه نشود، باید نرخ دلار را در بودجه بالاتر از سه هزار تومان در نظر بگیرد. یکی از طرح‌های موردنظر دولت برای اجسرای فاز دوم یارانه‌ها، پرداخت ۲۰۰ هزار تومان است. عددی که به ۱۲۰ هزارتومان کاهش پیدا کرده است. البته این مبلغ قرار نیست به همه گروه‌ها تعلق بگیرد. کسر ۱۲ تا ۱۵ میلیون نفری یکی از پیشنهادات برای کاهش یارانه‌گیران است که در این شرایط ۵۵ میلیون نفر مشمول دریافت ۱۲۰ هزارتومان یارانه خواهند شد.

از نظر ندری، دولت برای پرداخت این ارقام، مجبور است با افزایش نرخ ارز از استفاده از منابع بانک مرکزی، کسری بودجه‌ای خود را جبران کند. در استفاده از منابع بانک مرکزی خطرناک است و باید هشدارهای لازم در این خصوص به دولت داده شود. دولت پیش از این پیشنهاد پنج برابر شدن نرخ حامل‌های انرژی را داده بود که عدد آن از نظر مجلس غیرقابل قبول بود. بعد از آن دولت با اندکی عقب‌نشینی، پیشنهاد ۴/۵ برابر شدن نرخ حامل‌های انرژی را مطرح کرد. اما به نظر نمی‌رسد این افزایش محقق شود! اما احتمال دارد بنزین تا دوهزار تومان افزایش پیدا کند. عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق(ع)، افزایش نرخ بنزین و نسبت آن با کاهش تقاضا را مورد می‌داند و می‌گوید: چا توجه به عدم کاهش تقاضای خرید بنزین، به نظر می‌رسد دولت بتواند از طریق اِیسن افزایش درآمد‌های موردنظرش را کسب کند. اما تورم ناشی از فشار افزایش قیمت‌ها را

اقتصاد

ارقام و عدد‌های قابل پیش‌بینی بودجه ۹۲

دخل و خرج فاز دوم یارانه هدفمند

نقدی

Getty Images

ایجاد می‌کند.» در حالی که با وجود مخالفت مجلس برای اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها در سال جاری، دولت همچنان مصر به انجام این کار است و پیشنهادات جدیدتری را رای‌به می‌کند. یکی از دلایل مخالفت مجلس برای آن است که شایبه سیاسی بودن این قانون با توجه به فرهنگ بیکاری و تن‌پروری را ایجاد کرده و بنیان

پیش‌بینی بودجه عمومی ۱۳۹۲	
بودجه یارانه ۴۵/۵ هزار تومانی	۱۵۰ هزار میلیارد تومان
بودجه یارانه ماه‌ها تا ۱۲۰ هزار تومان	۴۰ هزار میلیارد تومان
کل مصارف	۵۰ هزار میلیارد تومان
درآمد مالیات‌ها و عوارض	۲۴۰ هزار میلیارد تومان
درآمد افزایش قیمت حامل‌های انرژی	۴۰ هزار میلیارد تومان
فروش ۴۰ میلیارد دلار (صادرات نفت یک میلیون بشکه) چهار هزار تومانی	۱۶۰ هزار میلیارد تومان
معادل ۴۰۰ میلیون بشکه	۲۴۰ هزار میلیارد تومان

جمیلی: یک‌سال به تولید تنفس بدهیم

بپردازد و از تمام تودن خود برای هماهنگی استفاده کند و یارانه‌ای هم دریافت نکنند. در این زمان اگر دولت فاز دوم را بدون جبران برخی خسارت‌های تولید به اجرا بگذارد، تولید آسیب‌های بیشتر و شاید جدی‌تری را ببیند» جمیلی افزود: «حالا اگر دولت و قانون‌م‌سرد که فاز دوم هدفمندی اجرا شود، باید تنفسی برای تولید در نظر بگیرد، دولت باید یک سال تنفس برای تولید در نظر بگیرد تا این بخش بتواند، ضمن هضم کردن اثرات فاز اول هدفمندسازی، توان سازگاری خود در اجرای فاز دوم را نیز احیا کند.» وی در پایان عنوان کرد که اگر دولت در شرایط فعلی فاز دوم را اجرا کند، ضمن آسیب‌دیدن بخش تولید، اشتغال در کشور نیز با چالش مواجه خواهد شد.

تولید را تضعیف کرده است. در فاز اول، به دلیل پرداخت یارانه‌ها به خانوارها به بخش تولید اجحاف شد و نتوانست یارانه‌هایش را دریافت کند اما اکنون قول‌های بسیاری داده شده تا سهم آنها به طور منظم پرداخت شود. قنبری، می‌گوید: «دولت توجهی به بخش تولید ندارد.» کارشناس اقتصادی، می‌گوید: «اگر دولت به هر قیمتی بخواهد فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها را اجرا کند، به دلیل فراهم نبودن شرایط مناسب، مشکلات، افزایش پیدا می‌کند.»

به گفته او، با ادامه پرداخت‌های نقدی که دولت به دنبال افزایش آن نیز هست، با کسری بودجه روبه‌رو خواهیم بود که این شرایط به تولید طلمه بزرگی خواهد زد. پیشنهاد قنبری، برای کاهش طلمات و کسری بودجه دولت، تعیین نرخ سه‌هزار تومان برای دلار در

بودجه است. به گفته او، دولت باید شجاعانه شرایط کنونی را بپذیرد و بودجه را اقتصادی تدوین کرده، بودجه جاری را کاهش دهد و وارد فعالیت‌های توسعه‌ای جدید نشود. در فاز اول اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها، سهم بخش تولید پرداخت‌نشد و از این بابت بسیاری از واحدها آسیب دیدند اما اکنون مسوولان می‌گویند سهم بخش تولید در فاز دوم را پرداخت خواهند کرد. محمد نهایندیان، رییس پارلمان بخش خصوصی، عدم دریافت یارانه‌های بخش تولید در فاز اول را تأیید می‌کند و می‌گوید: «تاکنون یارانه‌های فاز اول هدفمندسازی به بخش تولید نرسیده است.» او در حالی در مورد دلیل این عدم پرداخت می‌گوید: «حالت خاصی ندارد و یارانه‌ها را ندادند» که حداقل آسیبی که به این بخش وارد شده، تعطیلی حداقل ۳۰ درصد از واحدهای تولیدی بوده است. به گفته او، وجود رابین‌های نهادهای و تشکل‌هایی مانند اتاق بازرگانی اما، همچنان یارانه‌های بخش تولید به دست صنعتگران نرسیده است. رییس پارلمان بخش خصوصی در مورد میزان یارانه‌های در نظر گرفته شده برای بخش تولید در فاز دوم می‌گوید:

«هیچ اطلاعاتی از اینکه در فاز دوم چه میزان یارانه به بخش تولید تعلق می‌گیرد، ندارم.» بسیاری از فعالان تولید معتقد هستند در شرایط کنونی اگر قرار بر اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه باشد، صنعت محو خواهد شد. این پیش‌بینی را اسحاق جهانگیری، وزیر صنعت و معدن دولت اصلاحات کرده بود. غلامرضا اسلامی، کارشناس اقتصادی، می‌گوید: «شسوه اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها از شکل اصلی آن دور افتاده و سه‌ویولتی که آن را پیشنهاد کرده بودند، راه را به خطا و اشتباه رفته‌اند. این اشتباه در نهایت به تورم و رشد نقدینگی منجر شده است.» اسلامی می‌گوید: «مشکل اصلی اکنون حجم پول و افزایش چرخش آن در بازار است که منجر به بالا رفتن تورم می‌شود. در عین حال، درآم‌د افراد متناسب با تورم افزایش پیدا نمی‌کند.» به گفته او، امکان اداره کشور با ارقامی کمتر از اعداد کنونی نیز وجود دارد.

نگاه‌هفته

قدرت منطقه‌ای ایران که تا آن زمان زیر نفوذ خود بود، هراس داشته است. تحریم‌های جامع سال ۲۰۱۰ این هدف آمریکا را دنبال می‌کند: انزوای بین‌المللی، کاهش نفوذ در کشورهای دوست ایران نظیر سوریه، عراق و لبنان، کاهش ناگهانی درآمد‌های نفتی و همه در خدمت این هدف آمریکاست.

اما گزارش می‌نوسد حداقل تاکنون تحریم‌ها موفق نشده‌اند توانایی ایران برای اعمال نفوذ بر منطقه را محدود کنند. یک دلیل عمده آن این است که نفوذ ایران در منطقه نه به دلایل اقتصادی بلکه به دلیل پیوندهای جغرافیایی، فرهنگی، مذهبی، تاریخی و ایدئولوژیک است.

۶-۴) **ایجاد اختلافات و مناقشات داخلی:** اما چیزی که از بیرون هیوداست، عدم تغییر در سیاست‌های کلی هسته‌ای ایران است. نویسندگان بر این باورند که مساله هسته‌ای برای رهبران ایران اولویتی ملی است و در این راه حمایت جمع کثیری از نخبگان سیاسی حاکم را نیز داراست. مضاف بر اینکه تهران تقریباً اطمینان دارد که در صورت تغییر سیاست‌ها یا رویکرد خود تغییری در سیاست‌های طرف مقابل حاصل نمی‌شود. نتیجتاً، ایجاد اختلاف داخلی حربه‌ای ضعیف برای تغییر سیاست هسته‌ای ایران است. به برخی منافع احتمالی تحریم‌ها از منظر گزارش اشاره شد. در قسمت بعد تحلیل نویسندگان از مضرات مشخص تحریم‌ها بر منافع ملی آمریکا را گزارش خواهیم کرد.

ادامه از صفحه اول

جشنواره‌ای بدون شوک

دو تاتار با گروه‌های ۵۰-۴۰۰ نفری به صحنه بردم و برای هر کدام ۱۵ میلیون و ۱۰ میلیون تومان هزینه کردم اما نتوانستیم حق و حقوق گروه‌هایی را که با آنها همراه شدم و یکی از آنها از جوانان بسیار بیفزاید. اما با شکل کنونی برگزاری جشنواره در حد رفع تکلیف است و تا زمانی که چنین تفکری در جشنواره حاکم باشد نمی‌توان از جشنواره انتظار قدرت داشت. من در دوره قبلی جشنواره شرکت کردم. اما در این دوره به دلایل زیادی نتوانستم شرکت کنم که مهم‌ترین دلایش این است که در شش ماه گذشته

خبر

کمک ۲۰۰هزار تومانی دولت به هر خانوار در کنار سید کالایی

● فارس: در جلسه شنبه شب دولت و مجلس بر کمک ۲۰۰هزار تومانی دولت به هر خانوار در کنار سید کالایی تأکید شد. در جلسه (شنبه‌شب) مجلس و دولت تصمیم‌گیری شده است تا به‌رغم سید کالایی که به خانواده‌ها در ایام پایانی سال داده می‌شود به هر خانوار کمک ۲۰۰هزار تومانی شود. بنابر این گزارش، قرار است این کمک توسط نظام پرداخت یارانه و فقط به حساب سرپرست خانواده‌ها واریز شود تا کاهش قدرت خرید مردم را در اثر نوسانات نرخ ارز و تورمی که در چند ماه گذشته بوده است ترمیم کند. همچنین حمیدرضا فولادگر رییس کمیسیون ویژه حمایت تولید ملی و نظارت بر اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ مجلس به فارس گفت: جلسه شنبه‌شب مجلس و دولت با حضور روسای دو قوه، وزرای اقتصادی دولت و روسای کمیسیون‌ها و چهره‌های اقتصادی مجلس طبق روال گذشته برگزار شد. وی افزود: دولت و مجلس توافق کردند که کمک معیشتی به مردم در شب عید انجام شود، البته کلیت این مساله مورد توافق قرار گرفت و مقرر شد تا دولت در مورد جزئیات این مساله اطلاع‌رسانی کند. فولادگر ادامه داد: هنوز در مورد نحوه پرداخت و منبع این پرداخت و همچنین نوع آن که نقدی یا غیرنقدی باشد تصمیم قطعی و نهایی گرفته‌نشده و قرار است دولت در رابطه با این مساله اطلاع‌رسانی داشته باشد.

یارانه، استثناا سه‌شنبه قابل برداشت است

● فارس: سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها اعلام کرد: یارانه ۴۵۵۰۰ تومانی سه‌شنبه قابل برداشت است. سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها اعلام کرد: استثنائا پرداخت مرحله ۲۴ یارانه نقدی زودتر از ماه‌های قبل به ازای هر نفری ۴۵۵۰۰ ریال در ساعت ۲۴ روز دوشنبه ۹ بهمن ۹۱ به حساب سرپرستان خانوار واریز می‌شود و از صبح روز سه‌شنبه ۱۰ بهمن قابل برداشت از حساب‌های بانکی خواهد بود.

تورم و معیشت خانوار

● فارس: نماینده کارگران در شورای‌عالی کار گفت: سال گذشته تورم کف بازار ۴۰درصد بود که نزدیک به ۱۸درصد حداقل مزد افزایش یافت و اکنون نیز برای در نظر گرفتن حداقل‌های معیشت بیش از این میزان است. محمد احمدی افزود: حداقل دستمزد باید براساس قانون متناسب با تورم افزایش یابد. اکنون تورم فعلی با هزینه‌های معیشت خانوار کارگری در بازار ۲۰درصد فاصله و اختلاف دارد.

عیدانه و کارت هوشمند برای کم‌درآمدها

● ایستنا: یک عضو کمیسیون عمران مجلس، با اشاره به جلسات مشترک مجلس و دولت گفت: طرح کمک صدهزار تومانی به خانواده‌های زیر پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) برای شب عید به عنوان یکی از طرح‌های پیشنهادی در این جلسات مطرح است. علی نعمت چهلدری خاطرنشان کرد: صدور کارت هوشمند برای سه یا چهار دهک پایینی جامعه نیز از دیگر طرح‌های پیشنهادی بود که هنوز برای اجرا مصوب نشده است.

صادرات ۳/۳۴ واردات ۷/۴۳میلیارد دلار

● ایستنا: تجارت خارجی ایران در ۱۰ ماهه سال جاری به مرز ۷۸میلیارد و ۱۵۱میلیون دلار رسید به گزارش ایستنا، صادرات غیرنفتی ایران در ۱۰ ماهه سال جاری به ۳۴میلیارد و ۲۸۲میلیون دلار رسید و در مدت یادشده ۳۴میلیارد و ۷۶۸میلیون دلار انواع کالا نیز وارد کشور شد که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۳درصد کاهش داشته است. ارزش صادرات غیرنفتی کشورمان نیز ۲۹درصد نسبت به سال قبل کاهش نشان می‌دهد. در این مدت ۶۴میلیون و ۴۰۷هزار تن انواع کالای غیرنفتی صادر و ۳۲میلیون و ۵۰۷هزار تن وارد شد که به لحاظ وزنی صادرات و واردات کشورمان به ترتیب دو و شش‌درصد افزایش نشان می‌دهد.

بریده اخبار

● **ایستنا:** حسن رادمر، معاون توسعه بازرگانی داخلی وزارت صنعت اعلام کرد: افزایش قیمت مرغ در روزهای گذشته به دلیل مسایل روانی در بازار بوده است.

● **ایستنا:** رییس کمیسیون واردات اتاق ایران گفت: گوشتی که ارز مرجع دریافت می‌کند با بد با قیمت حدود ۱۰هزار تومان به دست مصرف‌کننده برسد.

● **ایستنا:** به دنبال توقف کشتار دام در برخی

کشتارگاه‌های برزیل برای ایران، هیات‌ی بلندپایه از دامپزشکی فدرال برزیل در سازمان دامپزشکی ایران حضور یافته و از سلامت گوشت‌های صادراتی برزیلی دفاع کردند.

● **ایستنا:** نعمت‌الله ترقی، معاون برنامه‌ریزی استانداری تهران با بیان اینکه قیمت برخی‌های وارداتی که در بازار توزیع شده دو هزار و ۸۰۰ تومان است، گفت: بازرسان ویژه نظارت بر روند بازار را پیگیری می‌کنند.

● **ایستنا:** مدیر مهندسی نوای حجر که گروه خودروسازی سایپا از تولید پراید دنده اتوماتیک خبر داد.

خانواده محترم

بهنام، مهشید عزیز و همایون اسعدیان

در گذشت نابینگام هنرمند عزیز مسعود بهنام

ر ا تسلیت می‌گوییم و خود را در غم شما

شریک می‌دانیم.

جمعی از دوستان:

زاله و مرتضی احمدخان بیگی – لیا و عباس اسعدیان – مهری برادران (فروچی) – سهیلا و کامران پور صفر – نیره توکلی (موجانی) – سهیلا و لقمان جوشنی – حبیب جوربندی – ناهید و ناصر حسین زاده – جمیله و اسکندر قربانی – هما و عباس مجبر – نسرین و مرتضی مظاهری

زبان خامه ندارد سر بیان فراق

پدر مهربان‌مان

ابراهیم عرفانیور

درگذشت.

روز چهارشنبه یازدهم بهمن‌ماه

در مسجد النبی واقع در انتهای خیابان کارگر شمالی مقابل کوی دانشگاه تهران از ساعت ۱۳:۳۰ تا ۱۵
یاد او را گرامی خواهیم داشت.
حضور تسلیبخش شما دوستان، عزیزان و همکاران تسلی این درد جانگناه است.

خانواده عرفانیور